

Nro. 45.

A' FELS. R. TSASZÁRNAK ÉS A. KIRALYNAK
KEGYELMES ENGEDELMÉBÖL.

*Költ Bétsben Juniusnak 5-dik napján 1795.
esztendőben.*

B é c s.

Tegnap napon igen fényes processió vólt itten a' belső városban, mellyen önnön magok Ö Császári's K. Felsőgek, *Károly* és *Jósef* fő hertzegek, és hertzeg afzszonyok is, és sok idevaló urak's afzszonyságok jelen vóltanak, 's példásképen áhétatos kodtak. Mind a' processiót járóknak, mind a' nézőknek felette nagy vólt a' száma. A' jövő vasárnap hasonló processiók fognak a' külső városokban tartatni, és mind a' békességért, mind pedig a' földnek bőv termésért buzgóan esedezni. A' *Lajbachi* kerületben fekvő, és tűz gyúlladás által felettébb meg károsítatott *Stein* nevű város lakosainak számokra, és fel segitetésekre, 458 forintot, 35. krajtzárt, és egy fillért adakoztak az

ide való kertészek, és a' Magistrátushoz tartozó külső városokban lévő házaknak birtokosai. Az idevaló Görög kereskedők 3790 forintot ajándékoztak a' Státusnak jelenvaló szükségeire.

Hadi Történetek és Környülművelések.

Elsőben is azoknak a' Magyar gyalog regementbéli vitézeknek neveiket kivánnjuk fel jegyezni, a' kik a' múlt esztendőben különbkülönbféle vitéz tetteik által érdem pénzt nyertének. A' *Devins* regementében az *Adorján* granatéros battallionyából ezüst érdem pénzt nyertek, *Székelly János*, *Szedlár Tamás*, *Turrek Antal*, *Pofók Mátyás*, és *Bank János* köz granatérosok. Az *első Priche* alatt elzárattatván a' compániának az útya az ellenség által, ki ugrott a' rendből; egy *Frantziát* agyonlőtt, másikat bajonettájával által szúrt, 's ez által annyira meg bátorította vitéz társait, hogy azok is sokakat meg öltek, és szabad útat nyitottak önnön magoknak. A' *második* és *harmadik* a' múlt *Junius*nak 16-ikán *Cochlies* mellett, a' hátráló ellenségnek ágyúit el vették, a' *Fr. pattantyusokat* meg ölték, és azon *Fr. dragónyosokat* is, a' kik az ágyúknak köteleit el akarták vagdálni, lovaikról le döfölték 's el vitték a' nyereséget. *Pofók Mátyás* *Aprilis*nek 26-ikán 1794-ik esztendőben, a' compániát el rabolni akaró *Frantziákat* tüzesen meg támadta, és bátor biztatásai által annyira meg bátorította pajtásait, hogy még csak egyetlen egyet sem foghatott el közülök az ellenség. Az utolsó a' *Landreci* alatt való hátrálásnak alkalmatosságával, a' mindön egy tserjén kellett volna a' granatéros compániának által menni, az abban úttyokat állott *Frantziák* közül, puskája agyával egynéhányat agyon vert, 's szabad útat nyitott granatéros pajtásainak.

Az *Alvinczy* granatéros divisiójából, *Butsinsky Miklós* nyert ezüst érdem pénzt, a' ki a' *Rouvrois* tsatában egy *Hollandiai* ágyút meg mentett az

ellenség kezéből, és több történetekben is jelesen viselte magát.

A' *Benyovszky* granatéros divisiójából hasonlóképen ezüst érdem pénzt nyert *Regunes Mátyás* káplár, a' ki is mind *Famars* mellett igen jelesen viselte magát, mind pedig a' *Bousigniesi* sántzokkal tellyes erdőben fekvő ellenség közé bérohant, két Frantziákat meg ölt, egyet el fogott, és a' vele lévő granatérosokkal együtt az erdőből kiűzte a' többit.

A' *Gyulai* granatéros divisiójából *Pali Ignátz* és *Körmös Károly* köz granatérosok kapták el az ezüst érdem pénzt. Az *elsőbb* mind 1793-ik esztendőben *Maubeuge* mellett, mind 1794-ikben *Májusnak 24-ikén* az *Erkuelini* tsatákban olly vitézi bátorsággal viselte magát, hogy mindenek által érdemesnek lenni íteltetett azon érdem pénznek elnyerésére. Az *utólsóbb*, ugyan az *Erquelin* tsatában, egy káplárral és köz granatérossal együtt desertornak adván kimagat, a' Frantzia külső sárzát eltsipte, a' lovasságot meg támadta, és olly szerentsével végbe vitte a' reá bizatott dolgot, hogy nemtsak széllyel üzték utánna ment seregeink az ellenségnek forpostjait, hanem e' mellett a' Fr. táborba is bé nyomúlván zürzavarba ejtették az ellenséget.

Manheim környékén újjabb mőzdülésök tapasztaltattak a' Frantziák közt, sőt az is észre vétetődött, hogy a' Rénus tulsó partyán lerontatott erősségeket újjobban meg akarják építeni. Mellyre nézve emlékeztetvén az azon Fr. armádiánál lévő nemzeti képviselő a' *Thionvillei Merlin*, az el múlt esztendei meg egyezésre, azt a' választ adta, hogy nem más végből építessenek azon erősségek, hanem hogy az ellenségnek Rénuson való általmenetele meg akadályoztassék. E' mellett újjobban meg ígérte, hogy valameddig a' Rénusnak bal partyán lészzen a' háború, addig semmi bántodása nem lészzen *Manheim* városának:

A' *Turini* tudósítások szerént, minden felől el kezdődtek az apró tsatazások. *April.* 29-ikén megtámadta *Galea* Báró a' Nizzardi vadász katonákkal a' Fr. külső örálló sereget *Douens* mellett a' Nizzai Grófságban, 's mind egy lábíg el fogta. A' következett napon egy 400 főből álló *Pedemonti* sereg ütött a' *Garézió* allat tanyázott 1000 *Frantziákra*, és nemtsak meg futamtatta őket, hanem e' mellett 50 embert is le vágott, ugyan annyit el fogott, 's 17 bé sózott hússal meg terhelt ölvéreket és 5 lovakat el nyert. — *Májusnak* 5-ikén, jókor reggel visszsa nyomta ugyan az ellenség a' *Pedemonti* külső örálló vitézeket *Mondovi* mellett; de mihelyt ezek segítséget kaptak, mingyárt visszsa vették előbbi örálló helyeiket, és egészlen a' *Spinárdi* sántzokig visszsa üzték a' *Frantziákat*. A' tsata reggeltől fogva délig tartott, 's 30 ember vesztette el életét az ellenség közül. — *Májusnak* 7-ikén a' *Bernhard* hegyéről le ereszkedvén egy rakás *Frantziáság*, véletlenül rajtok tsapott a' *Pedemonti* örálló vitézeken, visszsa nyomta őket *Rió-Ritordig*, és még bellyebb is bé fúrta vólna magát, ha amazoknak segítségekre nem ment vólna a' *Montferrati* batallion. A' *Pedemontiak* közül néhány köz ember, és a' vadász katonáknak kapitányok fogságba estek; hanem ök is egy *Frantzia* tisztet, és néhány köz embert fogtanak el. *Májusnak* 19-ikén éjjel nagy számmal menvén a' *Frantziák* a' *Colle Demonte* mellett tanyázott *Pedemonti* örállókra, tsaknem mindnyájokat fogságra vitték, de azért még sem lehetett nékiek bellyebb nyomólni.

Frigyès Belgyiom.

Tsak nem mindnyájan úgy gondolkozánk vala, és nem is fundamentom nélkül, hogy a' *Berlini* udvar, és *Fr.* nemzet közt végbe ment békeségnek és barátságos traktának titkos tzikkelyei közül egyik valamellyik az *Orániai* hertzegei Ház boldogságára fog tzélozni; azomban felettébb meg

tsalatkoztunk reménységünkben. — Meg tsalatkoztak a' Hollandiai principisták is, a' kik még a' diadalom előtt gyözedelmi éneket fújtanak, és előre egynéhány ezer vég narants szinii pántlikát készítettek a' Westfáliai kerületben, mellyből készítendő bokkrétákkal ékeskedni akartak, a' Hollandiai helytartó Fejedelemnek, V. *Wilhelm* Orániai hertzegnek Hágába lejendő pompás visszamenetelének alkalmatosságával. Illyen szokott a' jövendöbéli dolgokról való reménység lenni, hol táplállya, hol tsallya a' reménylőket.

A' múlt utólsó két pósta napokon költ Kurirunkkan említettük, hogy a' Batavusokkal való békességes conferentzia végett két biztosokat küldött légyen Hágába a' Párisi Convent, a' kik a' Fr. északi ármádiánál lévő nemzeti képviselőkkel együtt, az a' végre deputáltatott négy Batavusokkal *Májusnak* 11-ikétől fogva tsak nem minden nap gyűllést tartván tanátskoztak a' Hollandiai respublikának jövendöbéli sorsáról. Mind a' két részről titokban tartatván a' dolognak folyamattya, különbkülönbféle hírek támadtak, mellyek most a' patriotáknak, majd a' principistáknak láttattak kedvezni, 's e' miatt függőben a' tartott a' nemzetnek szive. — Végtére, *Májusnak* 17-ik napján fedeztetett fel a' Hollandiai respublikának eddig homályban tartatott kárpittya, ekkor világosodott ki, hogy a' Frantzia respublika nemtsak meg ismérte 's jóvá hagyta a' Batáviai nemzetnek szabadságát és mástól való nem függését; hanem e' mellett magára is válalta annak örökös védelmezését, és fenn-tartását, a' mint a' következő 24 cikkelyekből nyilván tapasztalhatytyuk: 1.) A' Fr. respublika szabados és senkitől nem függő Státusnak esméri a' hét szövetséges tartományokat, magára válallya szabadságának és mástól való nem függésének fenn tartását, és a' helytartó fejedelemségnek el törlését, mellyben mind a' Karok és Rendek, mind a' szövetséges tartományok egyenlőképen meg egyeztenek.

2.) Örökös és állandó békesség, barátság és egyetértés léfzen a' Fr. respublika, és a' frigyos tartományokból álló respublika közt. 3.) E' két respublika közt, minden ellenségeik ellen, senkit ki nem vévén, a' háborúnak végeig állandó *defensiva* és *offensiva* trakta léfzen. 4.) Ennek az *offensiva* és *defensiva* alliántznak mindenkor, 's minden esetekben helye léfzen az Anglusok ellen, hogyha az egyik vagy másik respublika hadakozni fog ellenek. 5.) Sem az egyik, sem a' másik respublika sem békességet nem szerezhethet, sem alkura nem léphet Angliával egymás hire és meg egyezése nélkül. 6.) Egyik öfzve szövötközött hatalmassággal sem szerezhethet a' Fr. respublika békességet, a' Hollandiai respublikának abból való ki rekefztésével. 7.) A' Hollandiai respublika maga részéről 12 linea hajót és 8 fregáttát fog adni az idei táborozásban, a' melly hajó sereg kiváltképen a' Német és Balticum tengerekben fog szolgálatot tenni; sőt hogyha a' jövő esztendőben is tartana a' háború, szükség léfzen azokat meg szaporítani. 8.) E' mellett, hogyha kéretni fog a' Hollandiai respublika, leg alább hadi seregeinek felét adja által. 9.) Az egyesült hadi és hajós seregeket Frantzia vezér kórmányozza. 10.) A' hadi dolgoknak jobb móddal való folytatása végett, Ő Hatalmasságok közül egy tagnak széke, és szava legyen a' tengeri dolgokra ügyelő Párisi Commiszióban. 11.) A' Hollandiai respublika ettől fogva által engedi azon hadi és hajó seregekhez tartozó ártillériát, melly még ekkorig nem vólt a' Frantzia respublika hatalmában. 12.) Hosonlóképen ettől fogva visszsa adja a' Frantzia respublika a' szövetséges tartományoknak minden azon környékét, földet és városokat, a' mellyek hozzájuk tartozandók, vagy töllök függenek, ki vévén azokat, a' mellyekről a' következendő tzikkelyekben meg egyeztenek. 13.) Vissza adja a' Fr. respublika a' már fellyebb említetteket, a' következendőket pedig, kárának igazságos ki pótolására, megtartja, u. m. a' Hollandiai Flandriát, a' *Hond* bal

avagy a' Scaldis folyóvizének napnyugoti részén fekvő környéket, *Mastrichtot*, *Wenloot* a' hozzá tartozandókkal, és mind azt a' földet és örökségeket, a' mellyek *Venlootól* dél felé a' Maas vizének mind a' két partyain fekszenek. 14.) A' háborús időkben mindenkor Fr. garnison fekszen *Vlissinga* várasában és kikötő helyében, mind addig, míg a' két nemzet más rendelkezéseket fog arról tenni. 15.) A' *Vlissingi* kikötő helynek mind a' két nemzet barátságos birtokában legyen. Annak költsönös birtoka azon rendelkezés szerént legyen, mellyet a' két szövetséges rész teendő lesz, és a' melly ezen tracta mellé fog ragasztatni. 16.) Hogyha egyik vagy másik respublikát akár a' Rénus, akár Zélandia felől meg támadja az ellenség, szabadságában allyon a' Fr. kormányszéknek *Hertzogenbuschba*, *Graveba*, és *Berg-Op-Zoomba* katonai őrizetet tenni. 17.) A' közönséges békeségben a' Frantzia respublika a' fegyverrel el vétett tartományokból a' Hollandiai respublikának olly vidékeket ad, mellyek a' 11-ik cikkelyben meg hagyatott tartományokhoz nagyságokra nézve, egyenlők, és a' mellyek a' demarcatióra, az az, a' határnak ki metzésére nézve legalkalmatossabbak lesznek. 18.) Ennekutánna is, valameddig a' háború tart, Frantzia őrizetek legyenek azon erességeken és posztokon, a' mellyek a' Hollandiai respublikának védelmezésére szükségesek. 19.) A' *Rénus*, *Maás*, *Scaldis* és *Hond* vizein való hajókázás mind a' két nemzetnek szabad legyen; és mind a' két nemzetnek hajóival egyenlőképen kell bánni azokban. — 10.) Egészlen a' Hollandiai respublikának engedi a' Fr. respublika az Orániai házhoz tartozó örökségeket, és mind azokat az ingó jószágokat és portékákat, a' mellyeket magának meg nem kíván tartani a' Fr. respublika. 21.) A' hadi költségnek ki pótolására fizessen a' Hollandiai respublika a' Frantziának 100 millió Hollandiai forintot, akár kész pénzben, akár cambiális levelekben, olly formán, a' mint egymás közt meg fogják határozni.

22.) Azoknál a' hatalmasságoknál, a' mellyekkel tractálni fog a' Fr. respublika, közbejárása által elközölyye azt, hogy a' Hollandusok által nékiek költsön adott summákat fizessék visszfa. 23.) Arra kötelezi magát a' Hollandiai respublika, hogy egy hazájából ki költözött Frantziának sem ad magánál szállást; ellenben a' Frantzia respublika sem enged menedék helyet a' Hollandiai principistáknak, avagy az Orániai ház barátinak. 24.) Ennek a' tractának tsak akkor legyen ereje és hafzna, minekutánna mind a' két ízöve kezö rész ratificálni fogja, ennek pedig mától fogva számlálván két decas, az az, 20 nap alatt, vagy ha lehetséges lehet, még hamarább is fel kell váltódni Párisban. "

Egy Batavus patrióta illyen meg jegyzést ragaszt ezen tractának tzikkelyeihez: " Méltó oka vagyon a' haza barátinak annak kívánására, hogy a' jelenvaló tracta által ki pótolta eddig szenvedett kára. Hogyha tökéletességre nem ment volna ez, úgy bánhattak volna a' Frantziák hazánkal, mint fegyver által meg vétetett Országgal. Most már mind a' Hágai kormány szék, mind a' Hollandiai tartománynak képviselői minden nap rendkívül való gyűlléseket tartanak, és azt végzették, hogy az új constitutiónak ki készítésére minél előbb közönséges *nemzeti gyűllés* tartasson, és hogy a' Lejdai fő iskolának Professora, és a' törvényes tudományoknak közönséges tanítója *Baavius Voorda*, egy új criminális törvény könyvet készítsen, 's adja által a' Hollandiai nemzeti képviselőknak.

Illyenképen, ha szabad és lehet a' jövendő dolgokról okoskodnunk, vége vagyon a' Hollandiai régi constitutiónak, melly mellett 300 éfztendőknél tovább virágzott ez a' hatalmas respublika — vége van a' helytartó fedelemségnek, és az ahoz köttetett méltóságos hivataloknak, mellyeket tulajdon halálával szerzett vala *Wilhelm*, Nassóviai Gróf és Orániai hertzeg maradékainak —

vége van az 1579-ik esztendőben szerzett *Utrechti uniónak*, melly leg első fundamentoma vala a' Hollandiai respublika erős alkotmányának — vége van a' Brittusok és Batavusok közt sokáig tartott szoros egyességnek, melly sok tekintetben hasznos vólt Európára nézve — vége van Britannia tengereken való uradalmának, mellynek még eddig egy Európai nemzet sem álhatott ellene — de vége vagyon az 1787-ik esztendei contra revolutio után koholtatott birodalomnak, az újonnan fel állítatandó Arelati Országnak is, mellyben arany hegyeket ígértenek vala magoknak a' principisták. —

Az *Amsterdami* bankóban tartatott *Szardíniai* koronát, mellyet bizonyos summa végett zálogba vetett vólt a' király, onnan a' Frantziák kivén, *Párisba* küldötték. Azon 100 millio forintból, mellyeket a' végbe ment tracta szerént tartozik Hollandia a' Frantzia respublikának fizetni, 4 hónap múltán 30 milliót le tészen, még pedig 6 milliót kész pénzben, 24-et pedig cambialis levelekben. Ennekfelette ebben az esztendőben még 10 milliót köteles le fizetni. A' Frantzia és Hollandiai respublikák közt szerzett szoros álliántznak tökéletességre lett menetelét, harang zúgások, ágyúk ropogása, és a' Batáviai vitorláknak ki függesztése közt hirdetette ki a' *Rotterdami* magistrátus az odavaló lakosoknak. Még most is blokirozva, az az, zárva tartják a' Britanniai hadakozó hajók Hollandiának kikötő helyeit. A' több Hollandiai városok is különös örömmel vették a' két respublikák közt végbe ment tractának hírét. A' buzgóbb patrióták mindenütt bálak, vendégeskedések, tántzok, és más szemben ötlő jelek által nyilatkoztatták kiezen történeten való örömeiket. Sok politicusok, de nem mindnyájan előre kákulállyák ennek az új respublikának jövődöbéli szerentséjét.

Frantzia Ország.

Éden úr, a' ki az Angliai fogságba esett katonáknak fel váltatások végett küldetett Fr. Or-

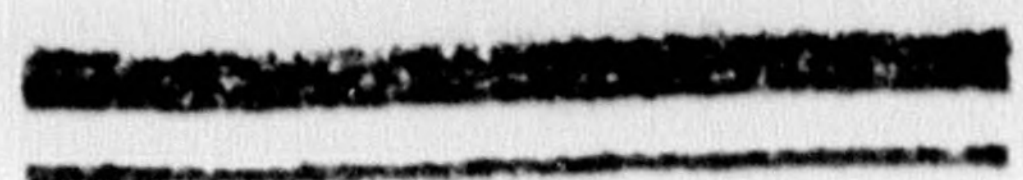
szágba, sem *Brestiába*, sem *Párisba* bé nem bocsátatott, hanem *Dieppében* kellett néki maradni, és a' múlt hólnapnak 14-ikén üres válaszfal térni vissza Londonba. Egy áttalában megmondotta a' Párisi Közjóra ügyelő Commissió néki, hogy valameddig meg nem esméri Anglia a' Frantzia respublikának valóságát, és mástól való nem függettségét, addig semmi békességes alkuba nem akar vele bocsátkozni. *Rollin* urat küldi a' Berlini udvar Párisba követségbe. *B. Stael* Svéciai követ úrnak hityese, ama híres Fr. finántz ministernek *Neckernek* leánya, Párisban való menetelre passust kérvén, és nyervén *Barthelemy* úrtól, hozzá küldött levelét ezen szókkal rekesztette bé: Frantziák szemesen vigyázzatok, újjabb és veszedelmesebb complotok kélzitetnek veszedelmekre. — A' Hollandus ministereknek *Siyes* Abbással való tractájoknak alkalmatosságával, bizonyos tárgyra nézve így szóllott az egyik közülök: *Uram tulaidon principiumaid ellen beszélfesz.* Erre azt felelte *Siyes*: *Oskolákba valók a' principiumok; a' jó politikusnak egyéb principiuma nints a' maga hirtelen fel talált hasznánál.*

A' polgári hitet le nem tett, és e' miatt emigrált de ismét hazájába vissza tért Frantzia papság iránt hozatott törvény újjobban meg erősített, és némelly osztályokban gyakorlásba is vétetődött. Találtatnak mindazáltal olly osztályok is, a' hol világosan mutattyák magokat a' hazájokból ki költöztek. világosan ki mondják értelmeket; sőt imitt amott másoknak el adatott jószágaikból is ki korbátsolták a' vevőket.

Májusnak 5-ikén egy újjabb tsata történt a' napkeleti Pirenéusi ármádiák, és Spanyolok közt, az utólsóbbakat két óráni földre verték vissza a' Frantziák. Az e' napon, és a' következőn történt tsatákban, a' Fr. vezérnek Párisba küldett tudósítása szerént, 1100 ember kapott sebet, és 200 fogattatott el a' Spanyolok közül; a' Frantziák közül pedig 18 esett el, 's 64 kapott sebet.

Kis *Britanniának* partjai körül még most is számos Anglus hajók tapasztaltattak fel 's alá járni, és meg lehetősen akadályoztatni a' kereskedést. Azonközben, a' mint egy Párisilevél gondolattyaait ki fejezi, semmit sem fél a' Convent az Anglusoknak szárazra való kiszállásoktól, elegendő seregei lévén kis Britanniának tengerre fekvő határain. — *Conti* hertzegnek leánya *Májusnak* 17-én meg jelenvén a' Convent palotájának gátorja előtt azon panaszolkodott, hogy édes atyja nem segíthetvén ötet, tellyességgel nem élhet; következésképen segítségért esedez a' nemzetnek képviselői előtt. Esedező levelét a' szegények fel segéllésekre ügyelő Commissióhoz küldötte a' Convent.

Májusnak 20-ikán épen olyan veszedelmes zenebona vólt Párisban, mint *Áprilisnek* 1-ső napján. Igen sok ember gyüllött öszve a' városnak néhány kvártéllyaiban, kiknek szüntelen ezek a' szók pengettek szájaikon: *Kenyeret és az 1793-ik esztendei constitutiót!* Minekutánna sokra szaporodott vólna a' számok, néhány tsuportokban a' Convent palotájához mentek, azt körül vették, 's végtére egynéhány ajtókat bé törvén nagy lármát indítottak, és egynéhány embert, 's azok közt *Ferándot* a' Rénusi ármádiánál vólt nemzeti biztost is meg ölték. Leg nagyobb lármát indítottak a' különbkülönbféle fegyvereknek nemével bé rohant nagy torkú vén kofák, a' kik semmit nem fülelvén a' Convent előülőjének tsendesítésére, mind ötet, mind a' Conventnek más mértékletes tagjait rúvál motskolták, 's kigyót, békát kiabáltak reájok. Nemtsak a' Conventben lévő halgatók, hanem még a' nemzeti képviselők között is találtattak olyanok, a' kik a' zenebonáskodó kössegnek tselekedetét jóvá hagyni, és az el kezdett zenebonát öregbíteni láttattak. Ennek a' zenebonának is a' Jakobinusok vóltak indító okai; de valamint *Áprilisnek* 1-ső napján, úgy mostan sem bóldogúlhattak gonosz fel tetelekben, mindjárt

fegyvert fogtak a' jó polgárok, és minekutánna a' Páris környékén fekvő seregek közül is egy-néhány ezer ember bé ment volna a' városba, széllyel verték a' zenebonásokat, és visszsa szerzették az előbbi tsendességet. Ezen alkalmatossággal következő végzéseket hozott a' Convent: 1.) A' nemzeti képviselőknek meg sértődésekért mindenkor számot tartozik adni Páris várasa. 2.) Minden polgár mennyen a' maga öráló helyére. 3.) Minden zenebonát indítót szabad lészzen akárkinek is meg ölni. 4.) Zenebona indítóknak fognak tartattatni az illy zenebonáskodó sokságnak 20 első tagjai. 5.) Valameddig tökéletes tsendesség nem lészzen, széllyel nem öszlik a' Convent.

Dániai és Svéciai dolgok.

A' Dániai Admiralitás, az az, tengeri dolgokat kórmányozó szék parantsolatot adott a' múlt hólnapnak 10-ikén az éránt, hogy a' már készületben lévő hadakozó hajókon felül, még négy 64—74 ágyús linea hajók olly állapotba tétessenek, hogy akármelly szempillantásban szélnek bortsáthassák vitorláikat. Az azokra kívántató matróások is fel vagynak már jegyeztetve, és a' harmintzados tiszteknek meg parantsolva, hogy a' kikötő helyekbe bé menendő hajókon lévő királyi szolgálatra alkalmatos matróásokat válaszszák ki. — *Chinából* azt az örvendetes hirt vették a' Koppenhágai kereskedők, hogy az Ásiai kereskedő Társaságnak Dánia nevű hajója, a' múlt Septembernek 6-ikán *Cantonba* érkezett, és hogy jövő Decemberben, napkeleti Indiai portékákkal meg terhelve, visszsa fog Európába indulni.

A' *Svédiai* ifjú király el töltvén a' hadi Tanátsnak gyülléseiben a' három hólnapot, Máj. 9-ikén el kezdette a' Kancelláriába való járast is, és arra is 3 hólnapokat szentelt az Országnek régi be vett szokása és törvénye szerént, Máj.

20-ikán *Schonensee* ment, a' hol t. i. a' fegyverbe való gyakorlás végett, minden esztendőben ilyenkor öszve szoktak gyűlleni a' Svéciai hadi seregek. Útjában Maj. 25 és 26-ik napjain *Jönköpingben* fog mulatni, és a' *Gothiai* udvari fő törvény székbe bé menni. Mihelyt vége lészzen Juniusnak végén a' seregek fegyverben való gyakorlásoknak, azonnal a' Svéciai flotta is ki fog indulni a' *Carlskrónai* kikötő helyből, 's magát öszve fogja kapcsolni a' Dániai flottával.

Lengyel Ország.

Báró *Pahlen* Generál Lajtinántot Kurlandiának kormányozójává tette az Orosz Császárné — *Májusnak* 9-ikén igen fényes temetési pompa tartott Warsóviában, azoknak a' nevezetes *Lengyeleknek*, úgymint, *Kossakovsky* püspöknek, *Ozarowsky* fő vezérnek, *Zabielló* Lythvániai all-vezérnek, és *Aukvitz* Grófnak, a' kik a' múlt esztendőben, Maj. 4-ik és 9-ik napjain halálra ítéltetvén meg ölettek, emlékezetekre. A' mélly gyász-
nak ki nyilatkoztatására, minden kereskedő boltok, kortsmák és közönséges játék néző helyek bé vóltak záratva. Úgy hallatik, hogy mivel *Stanisló* Lengyel király egészségének a' *Grodnói* levegő ég nem kedvez, vízszá fog menni *Warsóviába*. *Massalsky* hertzeg püspöknek, a' kit a' Warsóviai meg bódúlt kösség a' múlt esztendőben fel akasztatott, hólt teste, illendő hallotti pompával temettetett el *Wilnában*, Lythvániának anya várasában. Ennek a' hertzogségnek all-Kancelláriusa Gr. *Chreptowitz* Bétsből Warsóvián keresztül *Grodnóban* utazott. Az itten, t. i. Bétsben és más Európai Fejedelmi udvarokban mulató Lengyel követek vízszá hivattak a' Király által, mindazáltal olly fel tétellel, hogy Lengyel Ország sorsának meg határoztatásáig ottan mulat-
hassanak. Néhány napoktól fogva számos Kurirok jöttek mentek *Petersburgból Suwarow* Feldmarsálhoz.

Posenből déli Prussiának nevezetes városából azt az újságot vettük, hogy a' Prussiai király, *Konstántzinápolyban* lévő követje által a' Török Országba kereskedő jobbágyaira nézve, abban egyezett legyen meg a' fényes Portával, hogy azok épen annyi harmintzadot fizessenek az oda bé vitendő, és onnan ki hozatandó portékáktól, mint az Anglus és Frántzia kereskedők. Ezen commerciális tractának következő nevezetesebb tikkelyei vagynak. 1.) Minden oda bé vitendő, és onnan ki hozatandó portékákért 100-tól 3-at fizessenek. 2.) Határozottassék meg a' Török pénznek betse a' több Európai pénzekhez képest 's a' t.

Az emigrált Lengyel tisztek közül számosan vettek szolgálatot a' Fr. respublikánál — *Repnin* hertzeg közönséges parantsolatot adott ki a' *Lythvániai* nagy hertzogségben, a' földnek szorgalmas mivélése eránt, mellyben a' birtokos urak segítségekre lenni köteleztetnek szegény jobbágyaiknak. Az alatt, mig az Orosz hadi seregek táboroznak, Warsóviában fog *Buxhövden* Generális egy Orosz katona őrizettel maradni. — Mind a' Cs. K. mind a' Prussiai verbunkosok ott verbuálnak, és sok legénységet is kapnak, melly dolog két tekintetben kedves a' Warsóviaiak előtt. — 1.) Mivel azáltal kissebítettik a' kenyér evőknek száma. 2.) Sok hitang ember ki vétetik a' korhely életből. Déli Prussiában is erössen foly a' verbuálás, minden ott lévő Prussus regementek ki egészítetnek, és sok pattantyusok, 's lovas ártilleriák küldetnek oda. Egész Lengyel Országban nagy hire vagyon, hogy Európának napnyugoti részéből oda fog a' Márs isten által költözni.

A Warsóviai Orosz Commendáns *Buxhövden* Generális egy politziai rendelést hirdettetett ki a' Lengyel Orzági 16 koronás provinciákban, mellynek tökéletességre leendő meneteléből sok jót reménylenek a' jó rendtartást kívánó szemesebb Lengyelek. Ezen politziai rendelés szerént, min-

den tartománynak egy Orosz tisztt kerületbéli kapitánya lészzen, ő alatta pedig három politzia Commissariusok a' Lengyel nemesség közül. A' többek közt szoros kötelességekben fog állani a' föld mivelésre gondot tartani, az erdőket ki nem engedni pusztítani, a' tűz gyúlladásokra vigyázni, és minden ki gondolható eszközökkel eltávoztatni. Egy szóval felettebb érdemessé, és kedvessé teszi *Buxhöwden* Generális magát maga jó rendelése által.

Török Ország.

A' múlt hólnapban egy rendkívül való követ küldetett *Georgiából Konstántzinápolyba* oly jelentéssel, hogy *Mahmut Chán*, Persiának leg hatalmasabb fejedelme 50 ezer főből álló fegyveres néppel szállott táborba *Georgiának* izélső határaitra, és azon iparkodik, hogy ősi örökségét visszanyerhesse. Mellyre nézve igen nagy szorongattatások közt vagyon a' fényes Porta, egy felől az Oroszoknak, más felől a' nevezett Persiai fejedelemnek, harmadik felől pedig az Ásiai pártoskodó Basáknak fegyvereiktől tartván. Meg válik, minémű válaszfizal fog a' *Georgiai* követ visszabotsátatni.

Nagy gyanúsága lévén a' fényes Portának a' Móldvai Vajda ellen, 's tartván attól, hogy az Oroszok kezébe által adja azon tartományt, megfosztotta őtet hivatallyától, és az eddig való Görög talmátsot *Galimachit* tette helyette *Hospodárnak*, ennek helyette pedig a' hivatallyától megfosztott Móldvai Vajdának testvéret talmátsnak. A' *Kapután* Basának már most nints annyi tekintete, és a' kórmány széknél való befolyása mint vólt ennekelötte. Hanem tsak ugyan megparantsoltatott nékie, hogy minél előbb repüllyön ki egy kis flottával a' közép tengerre; de hová 's hová nem, ő maga, és az őtet küldők leg jobban tudják. Rendkívül való dolog, hogy a' fé-

nyes porta a' melly még ekkorig soha semmi állandó követeket nem tartott az Európai uralkodó udvaroknál, most maga is bé vette ezt a' szokást.

Az előbbi Fr. követ *Deshorchès* a' múlt hónapnak kezdetében oda hagyta Konstantzinápolyt, és mind ő, mind ő vele együtt az eddig ottan mulatott Fr. biztosok hazafelé utaznak. Ennekfelette meg parantsolta a' Fr. új követ *Vergniác* úr, hogy azok a' Frantziák, kiknek semmi dolgok ottan nintsen, takarodgyanak onnan ki.

* * *

Az utolsó t. i. a' múlt keddi Pósta napon, igen sok levelek menvén innen Konstantzinápolyba, lehetetlen vólt a' M. Kurir 44-ik darabjának utolsó lapján fel jegyeztetett Erd. Olvasóimnak, mindnyájoknak, a' már kopertákba zárt Almanakokat el küldeni. Azért is a' hátra maradtak, és a' következő numerusú coperták alatt járó újságok Olvasóinak, u. m. 12, 28, 118, 164, 203, 261, és 582, ma fognak el küldetni.

A' Györi és annak környékén lévő Erd. Olvasóimnak számokra, Tit. *Petrás Márton* Györi Pósta Mester úrhoz küldöttem az Almanak nyomtatványait. Ezek tehát, úgymint az 1, 75, 121, 122, 135, 140, 156, 209, 228. 408. numerusú coperták alatt járó M. Kurir Erd. Olvasói, a' nevezett úrtól vitessék el azokat.

Szögedre Titt. *Vedres István* Ingenieur úrhoz, *Ketskémétre* Fő Tisztelendő *Veresmarti Sámuel* Superintendens úrhoz küldöttem a' nyomtatványokat. *Szögeden* a' következő numerusú coperták alatt járó Magyar Kurirnak Olvasói vitessék el magoknak az Almanakot, 50, 136, 433, 548, 572. — *Ketskéméten* pedig ezek: 11, 143, 212, 233, 441, 442, 443, 558.